Hónapló

Október

2022

Októberben
gesztenye,
koppanhat
a fejünkre.

Márkus Katalin: Hónapsoroló

Október: a latin octo (am. nyolc) szóból származik, mivel a római naptárban a nyolcadik hónap volt. Ma már a tizedik és 31 napos. Régi magyar neve: Mindszent hava. Székelynaptár szerint: Magvető hava

Lipták Gábor Városi Könyvtár Balatonfüred

Gazdag Erzsi

Itt az ősz

Itt az ősz! Itt az ősz!
Szőlőhegyen jár a csősz
Vállán villog puskacső,
levegőbe belelő:
- Dirr-durr! Belelő.

Menekül a szarkahad.
Éhes seregély csapat
víg szüretből kimarad.

Megérett a körte, alma,
rád mosolyog piros halma.
Almahegy, körtehegy
kirándulni boltba megy.

Ni, a fecskék! Ni, a fecskék
dróton ülő hangjegyecskék.
Őszi szelek megtanulták
ezt a kottát, s fújják, fújják.

Hát a gólyák merre járnak?
- Piramisok felé szállnak.
Árva fészkük várja őket,
míg tavasszal visszatérnek.

Vadlibák, vadlibák szárnya
búsan az egeket szántja.
Búcsúznak nádi világtól,
s kiúsznak lassan a tájból.

Álmos a kertben a hinta;
Karjait ölébe ejti.
Nem táncol véle Katinka.
Nem ül az ölébe senki.

Hol a homokvár büszke tornya?
Tatár dúlta fel vagy török?
Romja maradt csupán, egy bucka,
s fahídja, az is eltörött.

Hideg esők, hideg szelek...
Hullnak a fákról levelek.
Ködöt pipáló hajnalok
Fújnak a fákra harmatot.

Messziről int a napsugár:
- Elmúlt a nyár! Elmúlt a nyár!
Hazaballag hegyről a csősz,
s átveszi őrhelyét az ősz.

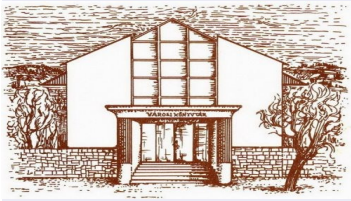

Kiadja: Lipták Gábor Városi Könyvtár Gyerekrészlege
8230 Balatonfüred, Kossuth Lajos u. 35.
Szerkesztő: Sz. Faragó Szilvia
gyerekkönyvtáros
Email: szi8230@gmail.com

Versek októberre

Jelena Blaginyina

Őszi eső

Szakadj, zuhogj zápor gyöngye,
szomjas föld göröngye vár,
a sok tudást éppígy várja,
aki iskolába jár.

Ha kérdeznek, jól feleljünk,
tudni és figyelni kell —
Szakadj, zápor, suhogj, zápor,
egy fűszál se bújjon el!

Tamkó Sirató Károly

Mérhetetlen

Ez a világ
mérhetetlen.
A széle
elérhetetlen.
Sorsa
kifürkészhetetlen.
És az egész
hangyaagynak
- érthetetlen
érthetetlen!

De az ember
nemsokára
(várjatok csak,
várjatok csak)
rátapint minden titkára!

Csoóri Sándor

Lekvár-cirkusz bohócai

Piros a som,
a csipke,
dér-sógor megcsípte:
kerek kosárba szedjük
marékkal,
lekvárt főzünk
három fazékkal.

Jövőre,
jövőre
sokat eszünk belőle.
Lekvár-bajuszt pödrünk,
s nevetünk,
lekvár-cirkusz bohócai
mi leszünk,
mi leszünk.

Fellinger Károly versei

Dióbölcső

Dióhéj volt
az én bölcsőm,
dióanyó
adta kölcsön.

Dióbél a
lágy kenyerem,
ha már úgy is
azt szeretem.

Érett mákfej
volt a csörgőm,
elkísér egy
emberöltőn.

Dióbölcső
meg egy pont.
Aludj szépen
kis Botond.

Szélduda

Dudál a szél,
szaladjunk,
nehogy még le-
maradjunk.

Ez a duda
csoda jó,
te vagy, öcsém,
a fogó.
Fuss!

Búzavirág

Búzavirág, búzavirág,
jaj, de pici ez a világ.
Elásott kincs, oly parányi,
nincs értelme megtalálni.

Búzavirág, búzavirág,
jaj, de pici ez a világ.
Elásott kincs, oly szemernyi,
haszontalanság keresni.

Simkó Tibor

Ősz

Ország – úgy ám –
Tikirikitakarak,

országútján
csiribiri szamarak,

csillog szőrük,
szira, dara szemereg,

csöngettyűznek
csigabiga szekerek

A kecske és a birka

Egyszer egy ember vett egy kecskét és egy birkát. Télen az akol, ahol az állatok laktak, nagyon hideg volt. Így hát a kecske és a birka összebújtak, jól melegítették egymást, úgy aludtak.

Egyszer így szólt a kecske a birkához:

– Birka bátyus, legyünk mindig barátok! Soha nem bántalak. Majd a nyájban is meglátogatjuk egymást.

A birka egyetértett a javaslattal, s nagy barátságban töltötték a telet. Elmúlt a tél, beköszöntött a tavasz. A gazdájuk kiengedte őket a nyájba. Majd a nyár szép, meleg napja is elérkeztek. Ekkor azonban a kecske megfeledkezett a barátságról. Egyszer a birka füvet legelt a folyóparton. A kecske földet szórt rá a part tetejéről.

– Ki szórja rám a földet? – kérdezte a birka.

– Én, urad, a Kecske – hangzott fentről a válasz.

Este a kecske az akol közepére feküdt, s azt mondta a birkának:

– Ne gyere a közelembe, bűzlesz, hányok tőled! – s nem engedte a birkát maga mellé.

Elmúltak a szép meleg napok, beköszöntött a hideg tél. Hanem ekkor a kecske nem mert már a birka mellé menni melegedni. Az akol sötét sarkában feküdt, s reszketett a hidegtől. A birka meghallotta a vacogását.

– Ki van ott, ki vacog a sötét sarokban? – kérdezte.

– Én, a szegény kecskéd – felelte a kecske.

– Ha magam mellé fektetlek, hányni fogsz, bűzlök – szólt a birka, aztán kiment az akolból, és lefeküdt a fehér hóra.

Tatár népmese

Az értől az óceánig

Mennyi apró ér, kanális, patakocska, folyó körös-körül a természetben! A lehullott csapadék, az olvadó hó, a felgyülemlett talajvíz, a források vize mind utat keres magának. A sziklákon csordogáló erecske a hegyről leérve patakká, aztán folyóvá duzzad a belefolyó sok víztől, s folyik, folyik tovább, mígnem hatalmas folyamként beleömlik a tengerbe vagy az óceánba.

A folyóknak fontos szerepük van
a közlekedésben, áruszállításban, kereskedelemben,
a mezőgazdasági területek öntözésében,
az energiatermelésben. S így van ez évezredek óta.

Az ókorban az egyiptomiak istenként tisztelték a Nílus folyót és áldozatokat mutattak be a tiszteletére.

Az Amazonas a görög mitológia harcos nőiről, az amazonokról kapta a nevét. Mégpedig azért, mert az első spanyol kutatót, aki a 16. században expedíciójával megpróbálta végigjárni a folyót, útja során harcos nők támadták meg.

A civilizáció bölcsője

Megfigyelték, hogy az első jelentős birodalmak mind folyók mentén alakultak ki. Egyiptom a Nílus mentén, Mezopotámia a Tigris és az Eufrátesz folyók között, a Kínai Birodalom a Kék- és a Sárga-folyó mentén. Véletlen volna ez? Dehogy! Öntözés nélkül régen sem lehetett elég élelmiszert termelni. Csak ahol a folyóból biztosítani tudták a mezőgazdasági területek vízzel való ellátását, ott gyűlt össze nagyobb népesség és ott alakultak ki a városok és a nagy birodalmak. Ezért tartjuk az emberi civilizáció bölcsőjének a folyók mentét.

Ma is óriási területeket öntöznek a folyókból, főleg Ázsiában. Nyáron vagy aszályos időszakban csöveken keresztül vezetik a vizet az öntözőrendszerekbe, hogy a növényeket elássák az életet jelentő vízzel.

A legnagyobb folyók

A leghosszabb folyónak a Földön a legutóbbi időkig a Nílust tartották (6695 km). Afrika hegyeiben ered, délről folyik észak felé, és a kontinens legsűrűbben lakott vidékén beleömlik a Földközi-tengerbe. Rendszeresen kiárad a medréből, és lerakja termékeny iszapját. Ennek a termékeny iszapnak köszönhető, hogy itt alakult ki az első fejlett civilizáció, Egyiptom. Az egyiptomiak öntözőrendszereket és gátakat tudtak építeni már 4000 évvel ezelőtt is. A rendszer kiépítése és működtetése komoly szervezőmunkát igényelt, ez pedig elvezetett a birodalom kialakulásáig.

A legújabb mérések szerint a leghosszabb folyó a világon az Atlanti-óceánba ömlő Amazonas Dél-Amerikában (6850 km). De a legbővizűbb is ez, több víz folyik le rajta, mint a világ további három nagy folyóján, a Níluson, a Kék-folyón és a Mississippin együttvéve. A vízgyűjtő területe ugyancsak ennek a legnagyobb, a délamerikai kontinensnek csaknem felét foglalja el. A medre sok helyen 15-20 km széles. Óceánjáró hajók közlekednek rajta még az óceánparttól 3700 km távolságra is a kontinens belsejében. Hatalmas esőerdői a Föld legfontosabb oxigéntermelői, itt él a legtöbb növény- és állatfaj az egész világon.

Természetkalendárium

Októberi lombhullásban

Amikor októberben éjszaka megcsípi a dér a fákat, reggelre vastagon terítve az aljuk a sok színes falevéllel. Bizony, ez már az ősz! Délutánra még felmelegedhet a levegő, de néha egész napra beborul, és szomorúan pereg az őszi eső. Lassan elcsendesedik a határ, vége felé közeledik a nagy madárvonulás. A fák pazar tarkaságukkal azonban októberben kápráztatják el igazán a hétvégi természetjárókat.

A szépen felszántott földnek egyáltalán nem örülnek a mezei pockok. Sőt! Egyenest katasztrófát jelent a számukra, amikor a gabona, kukorica betakarítása után a traktor felszántja a táblát. Az eke nyomán ugyanis elpusztulnak a járataik a talajban, a puszta rögök közt vészesen megcsappan az ennivaló, és búvóhely se marad a fenyegető veszedelmek, az ölyvek, vércsék, rókák, görények, menyétek elől. Mit tehetnek? Bemenekülnek a megmaradt mezsgyék, árokpartok, szélfogók gyepébe. De nincs idő sokat töprengeni a megváltozott helyzeten, hiszen érkeznek a kispockok. A mezei pocok ugyanis nagyon szapora állat. Egy évben akár tízszer is, ha jó az idő, októberben, de még december elején is kölykezik.

A füves puszták madara a parlagi sas. Mifelénk, a Kárpát-medencében a legritkábban előforduló ragadozó madár. Amikor beköszönt a tél, elvonul, de nem túl messzire, s amint elolvad az utolsó hó, máris visszatér fészkére. Kiterjesztett szárnyával a mezők fölött köröz, rágcsálókat keres.

Ősz elején még vidáman futkároznak a kopár mezőn az ürgék. Időnként két lábra állnak, úgy figyelik, nem közelít-e ellenség a magasból. Az ürge a rétisas, a parlagi sas, a kerecsensólyom legfőbb tápláléka, hát vigyázniuk kell. Meg iparkodniuk is, hogy október végéig jól meghízzanak, és megkezdhessék téli álmukat. Vackukat a hideg hónapokra két méter mélyre ássák a földbe, a járatát is eltömik, és mély álomba szenderülnek egészen tavaszig.

Az erdőben télre készülődik az orrszarvúbogár. Petéit korhadó fatörzsbe, rönkökbe rakja. Bár újabban inkább költözik ő is az ember közelébe, és megtelepedik a komposztban, fűrésztelepek korhadékában. Lárvái éveken át rágják a faanyagot, s mire a száraz eledeltől lassan mégis megnőnek legalább 10 centiméteresre, ősszel üreget fúrnak a talajba és ott bebábozódnak. A bábból nyár elejéig fejlődik ki az orrszarvúbogár, és kiássa magát a felszínre.

Legelők, erdők szegélyén virít ősszel a galagonya. Egy-egy nagy bokor egész télen át terített asztalként kínálja piros bogyótermését madárnak, állatnak. A finom eledelt azok magostul fogyasztják, s hálából a magot messzire elviszik a bélcsatornájukban. Így juttatja el a gondos galagonya utódait szerteszét a nagyvilágba.

Falevelekről, ködről, októberről

Itt van az ősz, itt van újra – írta Petőfi Sándor 1848 őszén. És tényleg, októberben már nagyon érezzük, hogy vége a nyárnak, vége az igazi meleg napoknak. De a kíváncsiságunk ebben a hónapban sem lankadhat, és van is miért rácsodálkozni néhány októberi érdekességre.

Miért sárgulnak a falevelek?

Hová tűnik ősszel a zöld szín a falevelekből? A válasz a klorofill nevű anyagban rejlik, amely jelen van minden zöld növényben. A fák a napfény energiájával állítják elő a levegőből és a vízből a létezésükhöz szükséges tápanyagokat. Ebben a folyamatban nélkülözhetetlen a klorofill, ami zöld színű, és folyamatosan termelődik a növényben. Nyáron bőven van klorofill a levelekben, hiszen szükség van rá, sok a napsütés, a fák sok tápanyagot állítanak elő. Ősszel azonban egyre kevesebb napfényhez és vízhez jut a növény, így klorofillt se érdemes már annyit termelnie, ezért az lebomlik, eltűnik a levelekből. Előtűnnek viszont más, ott lévő anyagok, és sárga, narancssárga, barna színben pompáznak tőlük a levelek.

Mi a köd?

Ősszel mind gyakrabban párás, ködös a reggel. De mi is a köd? Nem más, mint víz. Ahhoz, hogy köd képződjön, két feltételnek kell teljesülnie: szükség van a hőmérséklet csökkenésére és arra, hogy a levegőben legyen elég vízpára. Amikor a levegő eléggé lehűl, a benne lévő vízpárából kicsapódik a víz és összeáll cseppekké. A kicsapódó vízcseppek olyan aprók és könnyűek, hogy lebegnek a levegőben. Ezért van az, hogy ködben átláthatatlanná válik a levegő. Tulajdonképpen nem más ez, mint egy földig érő felhő.

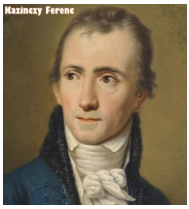

Október, azaz mustonos

Több mint kétszáz évvel ezelőtt gondolta azt sok okos ember, költők, írók, nyelvészek, hogy ideje lenne a magyar nyelvet is megújítani, bővíteni a szókincset, az idegen szavakat magyarral helyettesíteni és hasonlók. Az ügy Kazinczy Ferenc vezetésével mozgalommá fejlődött, és született is több ezer új magyar szó, amelyet ma is használunk. Alkottak azonban olyan szavakat is a buzgó nyelvújítók, amelyek végül mégis fennakadtak a rostán, nem fogadták el őket az emberek, és nem kerültek általánosan használatba. Így történt ez a hónapok átnevezésére tett kísérlettel is. Az október szó helyett például a mustonos kifejezést javasolták az ítészek. Nem nehéz kitalálni, hogy a must szót akarták a tizedik hónap nevébe beleszuszakolni, ez az újítás azonban nem honosodott meg a mindennapi nyelvhasználatban, így a második őszi hónap neve továbbra is a jó öreg október maradt.

A kékfestő

Fáradságos munka volt a kékfestés régen, amikor még kis műhelyekben kézi szerszámokkal dolgoztak a mesterek, a kékfestők. Naphosszat görnyedtek a festőkádak felett, mintázták, szárították, vasalták végszámra a vásznakat. De micsoda boldogság volt aztán, hogy örült a mester a vásárban, amikor az asszonyok elégedetten válogattak a kelméi közt, dicsérték kék színüket, mintáikat – ha jó vásárt csinált a vevő és eladó.

Kékfestő dúc

A kékfestő kész vásznakat mintázott meg. A mintákat fa nyomódúcokkal nyomta rá az anyagra, aztán a vásznat kékre festette. Olyasmi eljárást alkalmazott, amilyet mi is szoktunk a húsvéti hímes tojások festésénél, amikor írókával visszük fel a mintát a tojásra. A mester fa dúcokba faragta

bele a mintát. Ezt mártotta méhviaszba, és rányomta a vászonra. Amikor a méhviasz megszáradt, indigócsávába merítette a kelmét. A festék mindenütt megszínezte az anyagot, csak a méhviasz alatt nem. Mosással, áztatással leoldotta róla a méhviaszt, és előtűnt alóla a fehéren maradt rész, a minta.

Kékfestő vászonból varrták a falusi emberek egykor a munkaruháikat, a kötényeket, szoknyákat, ingeket. Főleg a német lakosságú vidékeken kedvelték a kékfestőt, a Szepességben, Lőcse, Eperjes, Igó környékén, a Kis-Kárpátok és Gömör német településein. A konyhában, műhelyben, az állatok gondozása közben, kerti munkánál praktikus viselet volt a sötét színű ruha, mert nehezebben szennyeződött.

Az Uránusz és a Neptunusz 2.

.A Neptunusz a Naprendszer nyolcadik bolygója. Neptunuszról, az egyik legősibb római istenségről nevezték el. A legkisebb a négy gázóriás közül, de méretei így is hatalmasak. Tömege 17-szerese a Föld tömegének, átmérője pedig kb. 4-szerese a mi bolygónknak. Olyan messze van a Naptól, hogy a keringési ideje majdnem 165 (!) év. Csak a 19. század közepén sikerült egyértelműen bebizonyítani a létezését, bár már előtte is több megfigyelő állította, hogy a matematikai számítások alapján az Uránuszon túl is kell még lennie valami nagyméretű égitestnek. Szerkezetét, felépítését és légkörét tekintve hasonlít a többi gázbolygóhoz. Felszínén fújnak a Naprendszer legerősebb szelei, amelyek elérhetik a 2000 km/h sebességet is. Ezek a hatalmas viharok nagyban befolyásolják a Neptunusz légkörét. Olyan érdekes jelenségeket eredményeznek – a Jupiteren található Nagy Vörös Folthoz hasonlóan –, mint a Nagy Sötét Foltnak nevezett alakzat. A Neptunusznak jelenleg 14 holdját ismerjük, amelyek közül a leghíresebb a Triton, a Naprendszer valószínűleg leghidegebb égiteste, felszíni hőmérséklete még a Neptunuszon lévő átlagos –220 ºC-nál is kevesebb, kb. –240 ºC. A Neptunusz további érdekessége, hogy neki is van gyűrűrendszere, bár korántsem annyira látványos, mint a Szaturnuszé.

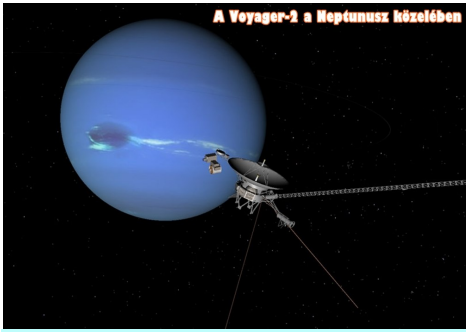

A Voyager-2 a Neptunusz közelében

Neptunusz

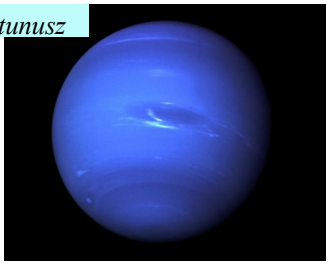

Miért tudunk kevesebbet az Uránuszról és a Neptunuszról, mint a többi bolygóról?

A legfőbb oka ennek az óriási távolság. A csillagászat eszközei még ma sem olyan fejlettek, hogy ekkora távolságba is elérnének és megbízható adatokkal szolgálnának.

A Neptunusz legismertebb holdja, a Trotpn

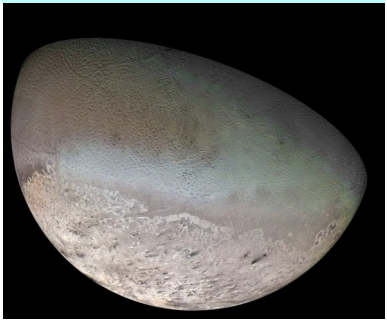

Elképesztő tények

A Neptunusz felszínén az átlagos főméréseklet –220 ºC körüli. Az egyik holdján, a Tritonon még ennél is hidegebb van, kb. –240 ºC.

A külső bolygókról, a **Jupiterről**, a **Szaturnuszról**, az **Uránuszról** és a **Neptunuszról** szól az alábbi film, amely egyben már egy kis kitekintőt is nyújt sorozatunk következő részeibe.

Balla Margit

A kalóz és a kapitány 1.
A beköltözés

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy rét. Nem volt az a rét sem különösen nagy, sem különösen szép, egy kis patak folyt rajta keresztül és tölgyfák szegélyezték, mindössze ennyi volt. A patak partján nőtt egy óriási galagonyabokor. Olyan nagy volt az a bokor, hogy talán még egy elefánt is elbújhatott volna alatta, ha akar, de ezen a réten még amióta világ a világ, elefánt nem járt, legalábbis ahogy én tudom. Jött viszont egy nyúl.

Egy nyúl? Milyen nyúl? Mezei nyúl. A mezei nyulak jó nagyok, ugye? Igen, elég nagyok, és a lábaikkal jó nagyot tudnak rúgni, ha arra kerülne sor. Tiszteletreméltó állatok, az biztos. Ez a szép nagy, szürke mezei nyúl körülnézett a réten, szemrevételezte a tölgyfákat meg a galagonyabokrot, végigsétált a patakparton…

Sétált? Hogyhogy sétált? A nyulak nem inkább ugrálnak? De igen, dehogynem, a nyulak ugrálnak, hát persze. De ez itt, kérlek, ez az egy szem szép nagy, szürke mezei nyúl, ez sétált. A séta után megállt, körbenézett, beleszimatolt a levegőbe, majd bemászott a galagonyabokor alá. Ott zörgött, matatott egy jó darabig, aztán egyszer csak csönd lett. Eltelt egy-két perc, és fülsértő reszelős horkolás hallatszott a bokorból. Úgy tűnt, a nyúl beköltözött a bokor alá. Másnap hajnalban megrázta magát a galagonya, és a mezei nyúl frissen, mint a harmat, kipattant az ágak közül. Térült, fordult, szögelt, fűrészelt, festett, és mire reggel lett, egy szép táblácska díszelgett a bokor egyik alsó ágán. Ez állt rajta:

Fóris Béni nyulalmazott tengerésztiszt, parancsnok, főhadnagy, kapitány

Várjunk csak, álljon meg a gyaloglépés, nézz csak ide! Nyulalmazott? Igen, az. A nyulak ha nyugdíjba mennek, nyulalmazzák őket, hát még ezt sem tudtad? De kis oktondi vagy! Még jó, hogy mesélek neked, abból majd tanulsz valamit. Figyelj csak tovább! A nyúl ott állt a tábla előtt, és büszkén szemlélte a művét.

− Na, otthon vagyok! – mondta csak úgy magának, majd visszabújt a bokor alá, és újrakezdődött a zörgés és szöszmötölés. Gondolom, a lak berendezésével volt elfoglalva.

Ezen a napon más egyéb érdekes nem történt a réten, leszámítva, hogy a patak mentén egy darabig két szarka kergetőzött, egy cinkének kiesett az ebéd a szájából, és egy csiga végre átért az út túloldalára, ez igazán nem sok. Leszállt az alkony, a galagonya nyújtózkodott egyet, és aludni készült, amikor a legszélső tölgyfa mögül előbukkant egy kis szürke fül, vagyis kettő, meg egy kis orrocska, majd egy egész üregi nyúl. Üregi? Nem mezei? Nem, nem, ez üregi volt, mondom. Kisebb, mint a mezei, és a feje sem olyan komoly hosszúkás, inkább kedves kerek ábrázata volt, és puha, hamuszürke bundája

Folytatása következik

Boszi a házával

Nyírd ki a formákat!

A ház fehér füleit az oldalainál hajtsd be, a sárga pontoknál ragasztózd be, és állítsd össze a házat!

A boszorkánynak csak a fejét ragaszd össze, a lábát hajtsd szét, hogy meg tudjon állni!

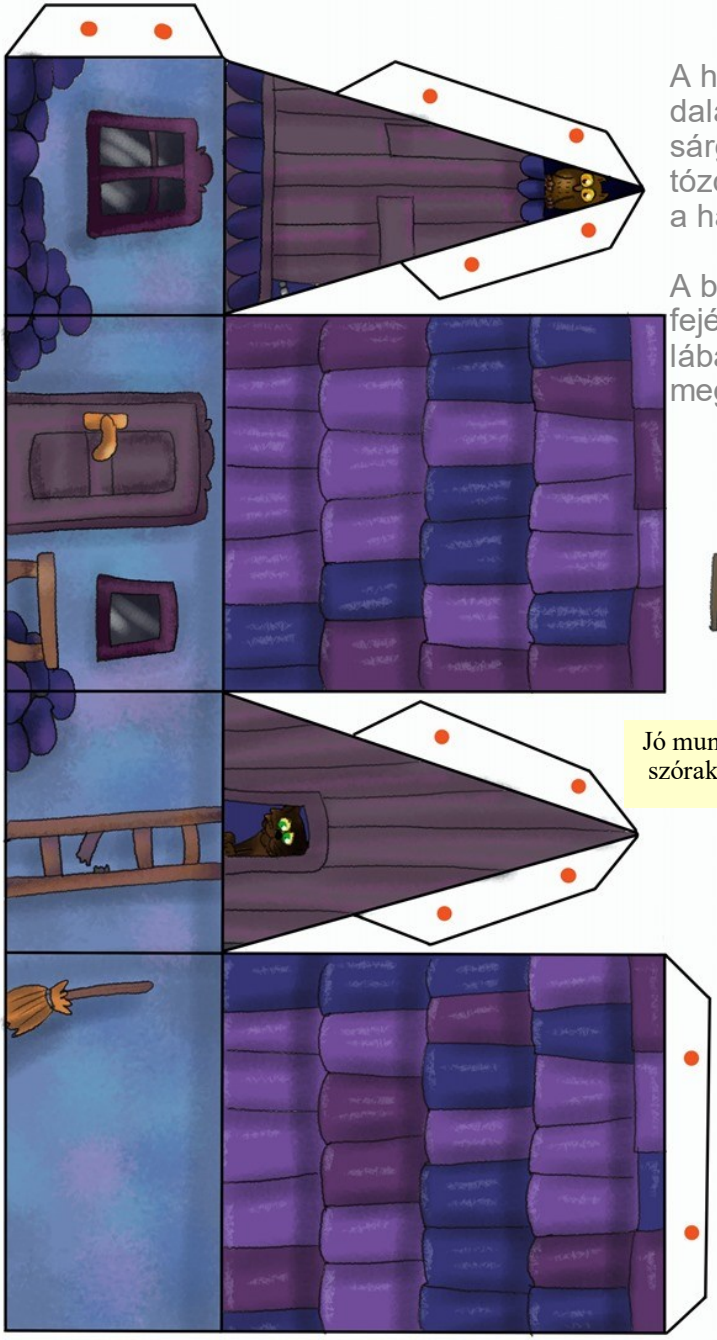

Jó munkát, jó szórakozást!

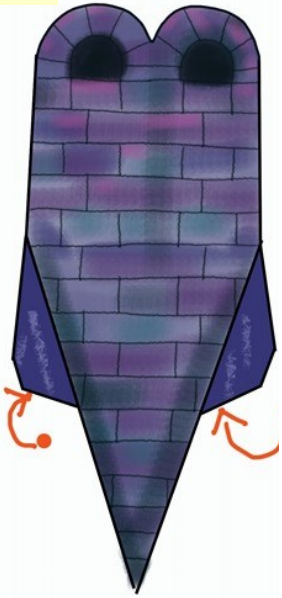

Olvastad már?

A. M. Howell: Az elveszett titkok kertje

1916. október — Angliában háború van, Clarát pedig a nagynénjéhez küldik vidékre. A kastélyhoz tartozó kertészlakban azonban titkok fogadják… Egy sötét, bezárt szoba, egy rosszban sántikáló tolvaj, és egy titokzatos, éjjelente felbukkanó fiú. Clara ugyancsak titkot őriz a háborúban harcoló bátyjáról. Amikor a helyzet veszélyesre fordul, össze kell szednie minden bátorságát, hogy mentse magát és a szeretteit. Titkok, rejtély és bátorság ötvöződik ebben a történelmi hátterű regényben.

„Nincs annál félelmetesebb, mint amikor nem tudod az igazságot – mondta bánatosan.”

„De már megtanulta: az életnek megvan az a jó szokása, hogy figyelmeztetés nélkül írja át a terveket.”

„[…] mert azt már megtanulta ő is, hogy sokkal jobb elmondani, ami bánt, mint magunkban őrizgetni, ahol aztán összegyűlik, és növekedésnek indul, mint a gaz.”

„Apa nem szerette a csukott ajtókat. “Az ajtók és ablakok elengedhetetlenek egy otthon lelkéhez – mondta. – Ha szomorú vagy, nyisd ki őket, hogy kiröppenjen rajtuk a bánat! Ha boldog vagy, azért nyisd ki őket, hogy az egész világ veled örülhessen!” Az ő otthonukban mindig tárva-nyitva.”

Az Ickworth-birtok Suffolkban, amely alapjául szolgált a regényben szereplő birtoknak

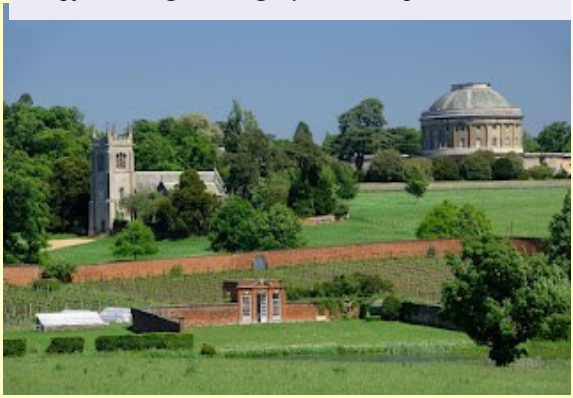

Viccek októberre

- Azt hitted, nincs képem hozzá, hogy megmondjam, mekkora lúzer vagy?!

– Hogy tudsz rájönni, hogy egy emberekkel teli szobában ki a síoktató?
– Nem kell rájönnöd, előbb vagy utóbb el fogja mondani

A sebészeten beszélget két orvos:
– Főorvos úr, valóban előnyös sportnak tartja a síelést?
– Hát persze! Tavaly is két tucat beteget hozott a konyhára.

Tanfolyamunk három részből áll – mondja a síoktató a kezdő csoportnak.
– Először megtanuljuk a sílécek felcsatolását, a felszerelés használatát. Másodszor megtanuljuk a lesiklás technikáját. Végül megtanuljuk, hogyan kell mankóval járni.

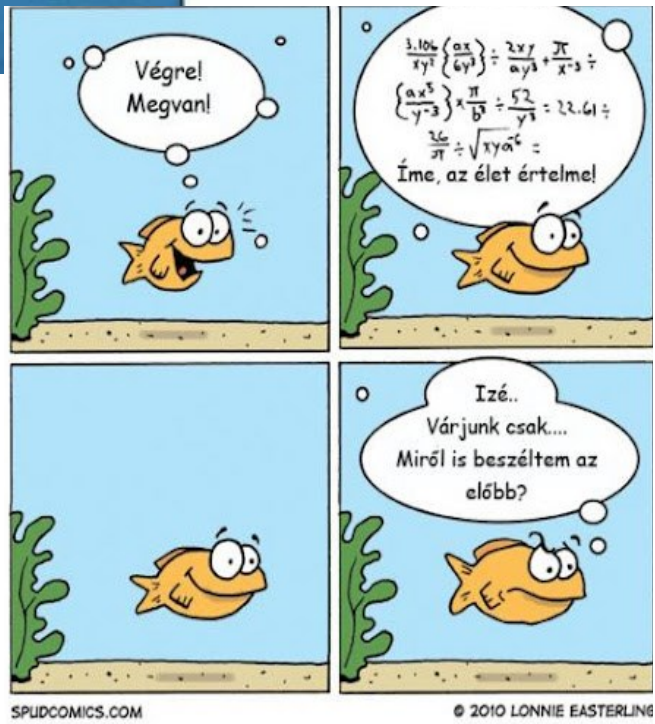

A 3 másodperces memória árnyoldala

A szeptemberi rejtvények megfejtései

Uzonyi Pál: Tizenketten című versének szeptemberi versszaka:

Ember, ember, Szeptember, hív a tankönyv, menni kell….

1. kicsi macska
2. Gárdonyi városa
3. nyúlcsemege
4. vonaton, buszon utazó
5. muzsika, melódia
6. épületbe be– és kilépünk rajta

C	I	C	A
E	G	E	R
R	É	P	A
U	T	A	S
Z	E	N	E
A	J	T	Ó

Karikázd be, akinek kettő lába van!

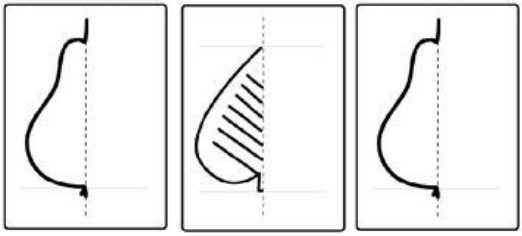

Rejtvények októberre

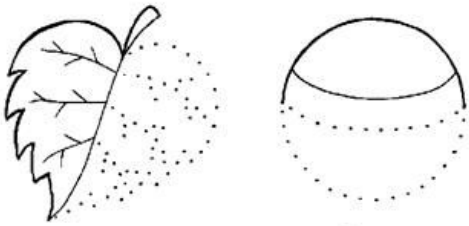

A rejtvények megfejtéseit leadhatod a gyerekkönyvtárban és ha szerencséd van, kisorsoljuk a nevedet és ajándékcsomagot nyersz. Nosza, állj neki! Jó szórakozást!

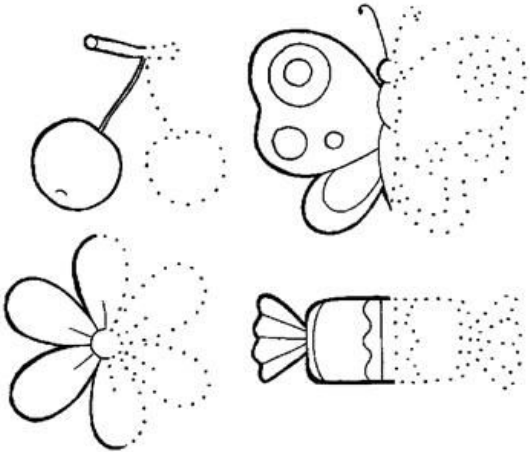

Ki mit ⇨ *eszik?*

Ha a betűhálóból kihúzod az októberi névnapokat, majd, ha a megmaradt betűket összeolvasod **Uzonyi Pál: Tizenketten** *című versének hiányzó része alakul ki. Írd a pontozott vonalra!*

B	R	I	G	I	T	T	A
K	E	L	A	U	R	É	L
L	M	Á	R	E	L	Ő	D
A	O	R	S	O	L	Y	A
T	Ű	M	A	L	V	I	N
Z	R	E	P	E	T	R	A
S	Z	A	B	I	N	A	V
T	E	R	É	Z	A	L	Ó

Október az Őszutó,

……..

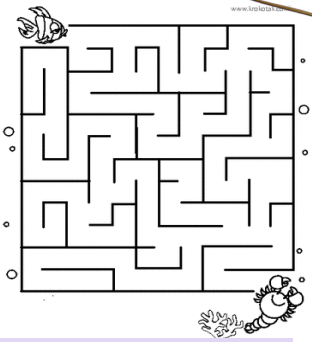

A meghatározások alapján töltsd ki a rejtvényt, s ha ügyes voltál, a színes oszlopban olvashatod a megfejtést.

1. gágogó szárnyas
2. Éva gyümölcse
3. kismedve
4. mama párja
5. az egyik szülő
6. csinos, tetszetős

Kösd össze a számokat, aztán színezd ki a képet!

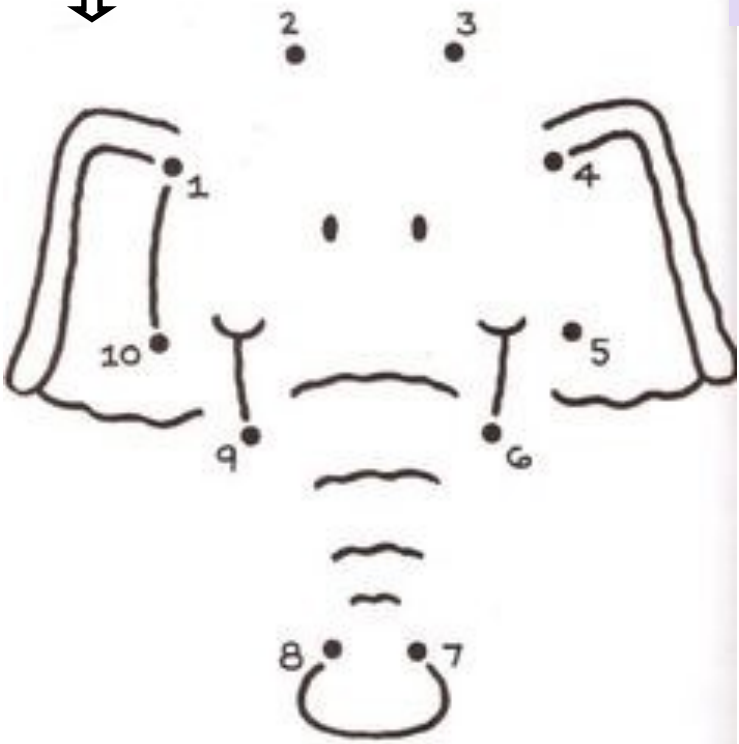
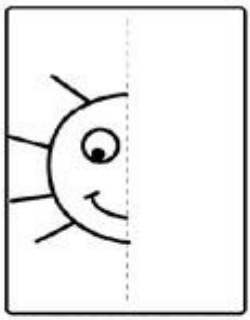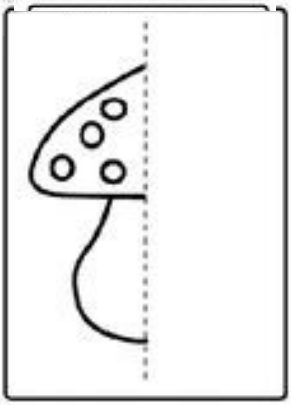
Egészítsd ki a rajzokat!